

BYGLAND LUFTSPORTKLUBB

Prosedyrer for opptrekk med opptrekksbåt

i regi av

Bygland luftsportklubb

Revisjon 1.1 - 11 Juli 2017,

Styret BLSK

All bruk av opptrekksbåt skal være i henhold til HPS\NLF sitt sikkerhetssystem og regelverk. Vinsjefører skal ha gjennomgått opplæring med minimum 10 godkjente opptrekk på den aktuelle opptrekkinnretningen, og være godkjent av HPS\NLF før man kan betjene vinsjen uten instruktør på stedet.

Innholdsfortegnelse:

1. Ansvarsforhold vinsjefører (VF)	3
2. Ansvarsforhold pilot:.....	3
3. Bruk av startmashall (SM).....	3
4. Bruk av signaler for paraglider.....	4
5. Sjekkliste for paraglider.....	4
6. Opptrekk av paraglider	5
7. Sjekkliste for hangglider	6
8. Opptrekk av hangglider.....	7
9. Bruk av utløser.....	8
10. Nødprosedyrer for vinsjefører (VF).....	9
11. Nødprosedyrer for pilot.....	9
12. Alternative landingsområder.....	9
13. NOTAM.....	9
14. Opptreden ved ulykke.....	10

1. Ansvarsforhold vinsjefører (VF):

- VF skal om det kreves av lovverket inneha båtførerprøven.
- VF skal ha gjennomgått vinsjeinstruks for bruk av gjeldene opptreksbåt, samt rutiner og vedlikehold av vinsj. VF skal gjøre seg kjent med opptreksruter, og plassering av skjær før opptrekk finner sted.
- VF skal utføre opptrekket etter gjeldende instruks gitt av sikkerhetssystemet, HPS\NLF og lokale regler.
- Ved opptrekk der det er behov for hjelpemannskap mhp avsperring av startområde og lignende skal hjelpemannskap briefes ihht gjeldende regelverk og prosedyrer.
- VF skal før første start for dagen sjekke bensin nivåer, totaktsolje nivå og varmekjøre motoren, samt testkjøre aggregat. Dette for å minimere risiko for motorstopp på båtmotor og aggregat.
- VF skal før hvert opptrekk stille inn vinsjen til riktig trykk, og starte med stram line.
- Vinsjeline skal være tilkoblet pilot med ring som igjen skal være koblet til en karabiner (for manuell nød utløsning) før pilotfallskjerm.

2. Ansvarsforhold pilot:

- Pilot skal gjøre seg kjent med gjeldende prosedyrer for opptrekk med aktuell båt.
- Pilot skal gjøre vinsjefører oppmerksom på erfaringsnivå, og evt OPT eller OTH lisens.
- Pilot og evt passasjer skal bruke flytevest som er godkjent ihht personenes vekt.
- Piloten har ansvaret selv for når det er startbart, starten og hele opptrekket frem til det løses ut.

3. Bruk av startmashall (SM):

- SM skal ha satt seg inn i gjeldende regler og prosedyrer.
- SM skal ha overoppsyn og kontroll på start.
- SM kan bistå piloten med innkobling av opptrekksline.
- SM skal ha radiokontakt med VF via VHF, PMR-radio eller lignende.
- SM observerer starten til piloten. Om noe er galt, skal SM straks over radio melde «STOPP STOPP STOPP»
- Ved opptrekk av hangglidere, skal det brukes SM som kontaktperson mellom pilot og VF
- SM skal formidle klarsignal fra hangglider piloten til VF via radio.

4. Bruk av signaler for paraglider:

- Pilot gir håndsignal til VF ved å vifte med begge armene. Dette betyr at jeg er klar til start. VF signaliserer tilbake med tommel opp høyt i været. Fra dette tidspunktet kan båten starte når som helst. Tviler piloten på startforhold, eller oppdager at det ikke er klart likevel, skal piloten straks løse ut.
- Båten signaliserer til pilot ved slutten av opptrekket ved å stoppe båten. Linen blir slakk. Piloten teller til 3, før det løses ut.
- Om redningsbåt ikke er på vannet, fungerer opptrekksbåten som redningsbåt etter at linen er helt inne i båten. Signalet for at båten er klar, er at båten snur og setter fart tilbake til piloten. Piloten får ikke trene øvelser før dette signalet er gitt.

5. Sjekkliste for paraglider:

- Paragliden skal være godkjent for opptrekk av produsenten, og fri for skader.
- Seletøy skal være fri for skader, og inneha minst en nødskjerm som er pakket om innenfor de siste 12 mnd.
- Godkjent utløser skal brukes, og de skal være uten skader.

6. Opptrekk av paraglider:

- Pilot og VF blir enige om start, opptrekksrute og slutt på opptrekket.
- Pilot skal stå klar innkoblet i utstyret når opptrekksline kommer på land.
- Pilot kan bruke SM ved innkobling av utløser, men piloten er selv ansvarlig for at dette blir gjort riktig.
- Pilot sjekker at vingen er klar, startretning er optimal, luftrommet er klart og at startvind er ok.
- Pilot gir klarsignal til VF, som svarer med kvitteringsignal beskrevet under pkt 3:
Bruk av signaler for paraglider:
- VF retter båten opp slik at det er en rett linje for piloten å starte på.
- VF sjekker at startretning er fri for hindringer, og dobbeltsjekker for pilot at luftrommet er klart.
- VF gir full gass, og følger med på pilot, det som skjer foran båten, og på trykket. Når pilot er trukket trygt opp fra bakken, slakkes farten for å minske angrepsvinkel til pilot. Deretter finjusteres trykket og farten. Det skal være himmel mellom pilot og paraglider.
- VF kjører avtalt rute, og pilot posisjonerer deg i forhold til avtalte svinger.
- Pilot holder stram line gjennom hele opptrekket.
- Pilot kan når som helt under opptrekket løse ut før avtalt stoppested, men dette bør ikke gjøres uten grunn.
- VF stopper opptrekket på avtalt sted. Båten stopper opp, og opptrekkslinen blir slakk. Pilot teller til 3, før det løses ut. Pilot skal se at bremseskjermen i enden av linen blåses opp etter at det er løst ut for å være sikker på at dette har blitt gjort.
- Øvelser kan begynnes umiddelbart etter dette om redningsbåt er klar på vannet.
- Om redningsbåt ikke er på vannet, fungerer opptrekksbåten som redningsbåt etter at linen er spolt helt inn i båten. Signalet for at båten er klar, er at båten snur og setter fart tilbake til pilot. Pilot får ikke trene øvelser før dette signalet er gitt.

7. Sjekkliste for hangglider:

- Hangglideren skal være godkjent for opptrekk av produsenten, og fri for skader.
- Seletøy skal være fri for skader, og inneha minst en nødskjerm som er pakket om innenfor de siste 12 mnd.
- Godkjent utløser skal brukes, og den skal være uten skader.
- Weak-link skal benyttes.
- Innfestning av line skal skje etter piloten eller instruktørens anvisninger.
- Det skal være minimum 5 meter line mellom piloten og bremseskjermen til opptrekkslinen.
- Dolly skal sjekkes daglig for slitasje. Denne skal fungere tilfredsstillende.
- Dolly skal justeres inn etter hangglider i bruk.
- Dolly skal være sikret med tau og strikk, slik at den ikke kan være til fare for andre etter at pilot har tatt av.

8. Opptrekk av hangglider:

- Pilot, SM og VF blir enige om start, opptrekk rute og slutt på opptrekket.
- Pilot skal ligge klar på dolly, innkoblet i utstyret når opptrekksline kommer på land.
- Pilot kan bruke SM ved innkobling av utløser, men piloten er selv ansvarlig for at dette blir gjort riktig.
- Pilot sjekker at vingen er klar, startretning er optimal, luftrommet er klart og at startvind er ok.
- Pilot gir klarsignal til SM, som videreformidler dette over radio til VF. VF svarer at det er mottatt. Etter dette kan båten starte opptrekket når som helst. Om pilot eller SM oppdager at noe er galt før start, skal det straks løses ut og SM gir beskjed til VF over radio.
- VF retter båten opp slik at det er en rett linje for piloten å starte på.
- VF sjekker at startretning er fri for hindringer, og dobbeltsjekker for pilot at luftrommet er klart.
- VF legger båten i plan, for så å skru opp trykket. VF følger med på piloten, det som skjer foran båten og på trykket. Når piloten er trukket trygt opp fra bakken, slakkes farten for å minske angrepsvinkel til pilot. Deretter optimaliseres trykket og farten ihht de gjeldende forhold.
- VF kjører avtalt rute, og pilot posisjonerer seg i forhold til avtalte svinger.
- Pilot holder stram line gjennom hele opptrekket.
- Pilot kan når som helt under opptrekket løse ut før avtalt stoppested, men dette bør ikke gjøres uten grunn.
- VF stopper opptrekket på avtalt sted. Båten stopper opp, og opptrekkslinen blir slakk. Pilot teller til 3, før det løses ut. Pilot skal se at bremseskjermen i enden av linen blåses opp etter at det er løst ut for å være sikker på at dette har blitt gjort.
- Øvelser kan begynnes umiddelbart etter dette, om redningsbåt er klar på vannet.
- Om redningsbåt ikke er på vannet, fungerer opptrekksbåten som redningsbåt etter at linen er spolt helt inn i båten. Signalet for at båten er klar, er at båten snur og setter fart tilbake mot pilot. Pilot får ikke trene øvelser før dette signalet er gitt.

9. Bruk av utløser:

Til opptrekk av paraglider, skal det brukes en av disse godkjente typene:

- Festet i karabin (bilde1)
- Festet kombinert i A-raiser og karabin (bilde2)

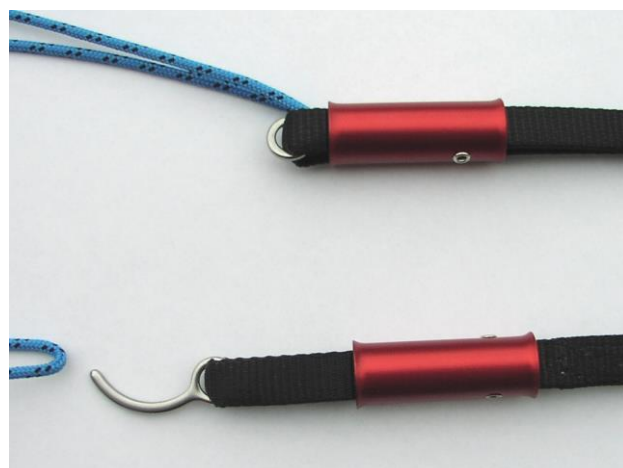

Bilde1

Bilde2

Til opptrekk av hangglider, skal det brukes slike typer:

10. Nødprosedyrer for VF:

- Ved bomstart: Stopp båten og sku ned trykket.
- Ved skjening i luften etter start: Slakk farten og kjør om nødvendig etter piloten.
- Ved fare for lockout: Aktiver nødstop.
- Hvis linen låser seg på eller av trommelen: Stopp båten og kutt linen om ikke piloten har løst ut.
- Ved motorstopp: Aktiver nødstop.
- Ved utspoling ned til blå line: Øk trykket og avpass farten slik at piloten blir kitet til avtalt stoppested.
- Ved pilot i vannet, skal VF straks komme til unnsetning om ikke redningsbåt er i bruk.

11. Nødprosedyrer for pilot:

- Usikkerhet før start etter at klarsignal er gitt: Løs ut.
- Ved høy angrepsvinkel rett etter start:
 - For paraglider: Hendene opp\ingen brems.
 - For hangglider: Få nesene ned.
- Ved skjening til siden etter start: Styr etter båten. Se på vingen og se på båten. Er de rett etter hver andre? I verste fall: Løs ut og land i vann.
- Ved lockout: Løs ut.
- Defekt utløser, koble fra karabonkroken til ringen foran utløseren.
- Ved linebrudd: Fly opptrekkslinen i S ned i vannet. Løs ut når du er lavt nok til å nå alternativ landing nærme båten. Er dette nærme land, løs ut og slå knute på bremseskjermen slik at den ikke åpner seg. Denne må ikke drifte inn over land, da den kan forårsake skader på mennesker og dyr.

12. Alternative landingsområder:

- Alle jorder i alle retninger. Vær obs på vindretning, høyspentkabler og mekanisk turbilens. Om du utelander, løft utstyret til nærmeste veg for å pakke det sammen der. Kontakt nærmeste hus for avklaring om økonomisk kompensasjon til grunneier.

13. NOTAM:

- NOTAM bør være utstedt for det aktuelle området opptrekksbåten er i bruk.
- NOTAM teksten skal lyde for eksempel:

SCHEDULE: DAILY 0600-2000
PARAGLIDING/HANGGLIDING FROM BOAT WILL TAKE PLACE AT BYGLANDSFJORD
PSN 584900N 0074600E, RADIUS 2 NM
LOWER LIMIT: SFC UPPER LIMIT: 5000FT AMSL

14. Opptreden ved ulykke

- Sikre skadested.
- Sjekk den forulykkede, start livreddende førstehjelp om nødvendig.
- Ved store skader eller fare for liv: Varsle AMK sentralen tlf: 113. Rekvirer luftambulansse ved behov. Si høyhastighets skade for å få helikopter.
- Om luftambulansse er på vei, sørg for å rydde landingsområde for løse ting som kan være til fare for helikopteret.
- Ved små skader: Utfør generell førstehjelp. Ring legevakt tlf: 116117. Transporter den forulykkede til henvist legevakt.
- Bistå helsepersonell og politi i alt de ber om.
- Varsle gjeldende fagsjef i HPS\NLF ved alvorlig ulykke.
- Henvis alle mediahenvendelser til fagsjef i HPS\NLF.
- Bistå pilot med hendelsesrapportering i loggboken.